

Regler för Svenska Äggs certifiering

Handbok för företag som är anslutna, eller vill bli anslutna, till Svenska Äggs certifieringsprogram

Inledning

Syftet med certifieringsprogrammet är att säkerställa att alla led i värdekedjan lever upp till specifika krav och kriterier. Kriterierna är utformade utifrån djurvälstånd, livsmedelssäkerhet, smittskydd, produktkvalitet och hållbarhet.

Ett certifierat ägg kan spåras genom hela kedjan, från ägget i butik till packeri, producent, uppfödare, kläckeri och slutligen avel. Varje led i kedjan måste säkerställa att föregående led är certifierat. Det ger en kvalitetssäkring i hela värdekedjan och möjliggör en framtida utveckling.

Svenska Ägg har rätt att publicera vilka företag som är certifierade.

Ett av de viktigaste kriterierna i märkningen är Svenska Äggs omsorgsprogram.

Alla led i värdekedjan

Alla led i värdekedjan är certifierade enligt särskilda kriterier, se sid 3. Från foder, avel- och kläckeri, unghösuppfödning via producent och slutligen till packeri. Företagen intygar att man följer de krav och kriterier som ställts upp.

Kontroller och kvalitetssäkring

Svenska Äggs riksläkare och veterinär kontrollerar regelbundet att reglerna följs i avels-, kläckeri-, uppfödning- och producentleden. Vid den årliga smittskyddskontrollen som görs av distrikts- eller besättningsveterinär kontrolleras också vissa utvalda punkter.

Packerierna ska vara tredjepartscertifierade enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC (vid årlig invägning över 500 ton) eller enligt IP Livsmedel med dokumentering på hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls (vid årlig invägning under 500 ton). Packerierna ska dessutom vara miljöcertifierade enligt ISO 14001.

Packerierna åläggs att årligen genom stickprov kontrollera sin leverantörskedja för att säkerställa att alla led är certifierade.

Kontroller

Att kriterierna följs kontrolleras på olika sätt:

- Kontroll utförs av riksläkare i samband med omsorgsprogrambesiktning.
- Kontroll utförs av besättningsveterinär i samband det årliga besöket i salmonellakontrollen.
- Kontroll utförs av certifieringsorgan (CO) i samband med revision av kvalitetsledningssystem (endast packerier).
- Stickprovskontroll genomförda av Svenska Ägg och packerierna.

Kontroller utförda av riksläkare

Enligt Svenska Äggs omsorgsprogram görs normalt en besiktning var tredje produktionsomgång i värphöns- och avelsstallar. Unghöns kontrolleras vartannat år.

Kontroller utförda av besättningsveterinär

Enligt både det obligatoriska och det frivilliga salmonellaprogrammet/smittskyddsprogrammet ska besättningsveterinären besöka besättningen en gång per år för att ta salmonellaprover. I samband med det besöket kontrollerar veterinären också några utvalda checkpunkter, såsom näbbtrimning, antibiotikaanvändning och förekomst av äggvätt.

Kontroller utförda av certifieringsorgan (CO)

CO kontrollerar packerierna, i samband med revision av kvalitetssystem samt miljöcertifiering.

Stickprovskontroll

Packerierna gör stickprovskontroller för att kontrollera sin leverantörskedja. Svenska Ägg gör också stickprovskontroller i de olika leden.

Avvikelser

Eventuella avvikelser ska i normalfallet korrigeras inom 30 dagar. I undantagsfall kan annan tid beslutas av regelrådet.

Avgift

Ansökande företag betalar en avgift som faktureras då handläggningen är avslutad.

Regelråd

Regelrådet sammanträder vid behov och beslutar om åtgärder vid exempelvis undantag och sanktioner samt handlägger klagomål. Sammankallande är verksamhetsledare eller motsvarande.

Sanktioner

Svenska Äggs regelråd kan besluta om sanktioner i följande fall:

- Om konstaterade avvikelser inte åtgärdats inom fastställd tid.
- Vid uppsåtligt missbruk av certifieringsmärket.

Tre nivåer av sanktioner

Varning

Varning innebär att Svenska Ägg utreder om ytterligare sanktioner är motiverat. Vid utfärdad varning skall korrigerande åtgärder vidtas senast 30 dagar efter att varningen emottagits.

Avstängning

Avstängning innebär att företaget förlorar sin certifiering tills avvikelsen är åtgärdad, dock max 6 månader. Avstängningen kan gälla hela företaget eller delar av verksamheten.

Svenska Ägg har rätt att offentliggöra beslut om avstängning.

För att upphäva avstängning krävs att Svenska Ägg får rapport från en extra kontroll som visar att grunden för avstängningen har åtgärdats.

Uteslutning

Om inte skälet för avstängning korrigeras på ett tillfredsställande sätt kommer företaget att helt uteslutas ur certifieringen.

Svenska Ägg har rätt att offentliggöra beslut om uppsägning.

Klagomål

Företag kan lämna in klagomål på beslut om sanktioner till Svenska Ägg.

För att omprövning av ett sanktionsbeslut ska ske måste företaget anföra vad som är fel i beslutet, eventuella nya omständigheter som tillkommit och hur beslutet ska ändras. Sanktionsbeslutet är giltigt och ska efterlevas under tiden som Svenska Ägg behandlar ärendet, vilket ska ske inom en månad.

Kvalitetskrav och kriterier

Allmänna kriterier

- Företaget ska vara medlem i branschorganisationen Svenska Ägg.
  - Packeriföretag ska vara medlem i Svenska Äggs packeriråd.
  - Kläckeriföretag samt unghönsuppfödare ska vara medlem i Svenska Äggs kläckeri- och uppfödningråd.
  - Foderföretag ska vara medlem i Svenska Äggs foderråd.
- Företaget följer UN Compact Globals principer. Se bilaga 1.

Kriterier för foder till växande och värpande höns

- Endast GMO-fritt sojamjöl, som det definieras i EU:s regelverk, används. Särskilda regler kan dock gälla i vissa produktionskoncept, t ex KRAV
- Endast uthålligt producerad soja, enligt definition av Svenska Äggs regelråd, används i foderblandningar
- Foder till värphöns innehåller inte syntetiska pigment
- Om fiskmjöl eller hydrolyserat fiskprotein ingår i fodret, ska detta vara fritt från Östersjöfisk

En översyn av kriterierna görs årligen av Svenska Äggs regelråd i samråd med foderföretagen.

Kriterier för kläckeri- och avelsföretag

- Anläggningar med föräldradjur ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.
- Anläggningar med föräldradjur ska uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen.*
- En person på varje företag ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.
- Ingen antibiotika används i verksamheten.
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering.
- Utplockning av unghöns och uttjänta avelsdjur uppfyller Svenska Äggs policy. Se bilaga 2, 3
- Svenska Äggs veterinär ska närvara vid kläckning och sortering en gång per år.
- Inte fler än beställt antal kycklingar levereras till unghönsuppfödare.

Kriterier för uppfödningföretag

- Anläggningar med unghöns ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.
- Anläggningar med unghöns ska uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen.*
- En person på varje företag/anläggning ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.
- Ingen antibiotika används i verksamheten.
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering.
- Utplockning av unghöns uppfyller Svenska Äggs policy Se bilaga 3
- Daggamla kycklingar kommer från certifierat kläckeri.
- Dokument med kläckningsdatum, vaccinationsdatum, provtagningar etc ska medfölja unghönsen.
- Inte fler än beställt antal unghöns levereras till äggproducent.

Kriterier för Producentföretag

- Anläggningar med värphöns ska vara godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram.
- Anläggningar med värphöns ska uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen.*
- En person på varje företag ska ha godkänd grundutbildning (Svenska Äggs).
- Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier.
- Ingen antibiotika används i verksamheten.
- Allt inköpt foder är certifierat enligt Svenska Äggs certifiering.
- Utplockning av uttjänta värphöns uppfyller Svenska Äggs policy. Se bilaga 2
- Unghöns kommer från certifierad unghönsuppfödare.
- Antalet insatta höns är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning samt besiktningsresultat i omsorgsprogrammet.

* Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.

Märkningskriterier för Packeriföretag

För att packeriföretaget ska få märka ägg med certifieringsmärket ställs dessa krav:

- Företaget ska vara certifierat enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC (vid årlig invägning över 500 ton)
- Företaget ska vara certifierat enligt IP Livsmedel med dokumentering på hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls (vid årlig invägning under 500 ton)
- Äggen ska komma från certifierad producent.
- Företaget genomför stickprov av gårdstvätt av ägg enligt Svenska Äggs policy.*
- Företaget genomför årligen stickprov av värdekedjan. *
- Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

* Packerirådet drar upp riktlinjer för stickproven

Åtaganden för certifierade företag

Certifierat företag ska säkerställa att:

- De krav och kriterier som ingår uppfylls
- Kontroller kan genomföras i nödvändig utsträckning
- Uppdaterad information om anläggningen/-ar kan redovisas vid kontroll
- Förändringar som kan påverka produktion och hantering meddelas Svenska Ägg utan dröjsmål

Märkning av ägg

Packerierna får rätt att märka äggen med certifieringens symbol under förutsättning att:

- Grafiska riktlinjer för märket ska följas
- Packerierna ska årligen och i nödvändig utsträckning utföra stickprov för att kontrollera sin produktionskedja
- Planerade förändringar som kan påverka uppfyllandet av kriterier ska meddelas Svenska Ägg utan dröjsmål
- Eventuella avvikelser från märkningskriterierna, som inte korrigeras inom utsatt tid, rapporteras till Svenska Ägg utan dröjsmål, för beslut om eventuella sanktioner.

Kvalitetskrav och verifieringar

Kriterier och krav	Verifieras enligt alternativ nedan
<p><i>Foder:</i> Endast GMO-fritt sojamjöl, som det definieras i EU:s regelverk, används. Endast uthålligt producerad soja. Foder till värphöns innehåller inte syntetiska pigment. Om fiskmjöl eller hydrolyserat fiskprotein ingår i fodret, ska detta vara fritt från Östersjöfisk.</p>	<p>Leverantörsförsäkran</p> <p>Leverantörsförsäkran</p> <p>Leverantörsförsäkran</p> <p>Leverantörsförsäkran</p>
<p><i>Kläckeri- och avelsföretag:</i> Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram. Uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen.* Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs). Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier. Ingen antibiotika används i verksamheten. Allt inköpt foder är certifierat. Utplockning av unghöns och uttjänta avelsdjur uppfyller Svenska Äggs policy. Svenska Äggs veterinär ska närvara vid kläckning och sortering en gång per år. Inte fler än beställt antal kycklingar levereras till unghönsuppfödare. * Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.</p>	<p>Protokoll omsorgsprogram</p> <p>Protokoll FS</p> <p>Kursintyg Svenska Ägg</p> <p>Leverantörsförsäkran, intyg veterinär</p> <p>Leverantörsförsäkran, intyg veterinär</p> <p>Foderföljesedel</p> <p>Leverantörsförsäkran, stickprov</p> <p>Intyg, Sv Äggs veterinär</p> <p>Leverantörsförsäkran, stickprov</p>

Kriterier och krav	Verifieras enligt alternativ nedan
<p>Uppfödningsföretag: Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram. Uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen.* Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs). Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier. Ingen antibiotika används i verksamheten. Allt inköpt foder är certifierat. Utplockning av unghöns uppfyller Svenska Äggs policy. Daggamla kycklingar kommer från certifierat kläckeri. Dokument med kläckningsdatum, vaccinationsdatum, provtagningar etc ska medfölja unghönsen. Inte fler än beställt antal unghöns levereras till äggproducent. * Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.</p>	<p>Protokoll omsorgsprogram Protokoll FS Kursintyg Svenska Ägg Leverantörsförsäkran, intyg veterinär Leverantörsförsäkran, intyg veterinär Foderföljesedel Leverantörsförsäkran, stickprov</p> <p>Följesedel, inköp</p> <p>Kopia på dokument, stickprov</p> <p>Leverantörsförsäkran, stickprov</p>
<p>Producentföretag: Godkända i Svenska Äggs Omsorgsprogram. Uppfylla kraven för Frivilliga Salmonellakontrollen*. Godkänd grundutbildning (Svenska Äggs). Näbbtrimning utförs inte på några djurkategorier. Ingen antibiotika används i verksamheten. Allt inköpt foder är certifierat. Utplockning av uttjänata värphöns uppfyller Svenska Äggs policy. Unghöns kommer från certifierad unghönsuppfödare Antalet insatta höns är i enlighet med länsstyrelsens och branschens inmätning samt besiktningresultat i omsorgsprogrammet. * Undantag kan ges i specifika fall, vilket avgörs av regelrådet.</p>	<p>Protokoll omsorgsprogram Protokoll FS Kursintyg Svenska Ägg Leverantörsförsäkran, intyg veterinär Leverantörsförsäkran, intyg veterinär Foderföljesedel Leverantörsförsäkran, stickprov</p> <p>Följesedel inköp</p> <p>Leverantörsförsäkran, följesedel</p>
<p>Packeriföretag: Företaget ska vara certifierat enligt ISO 22000, FSSC 22000 eller BRC (vid årlig invägning över 500 ton). Företaget ska vara certifierat enligt IP Livsmedel med dokumentering på hur kraven enligt ISO/TS 22002-1 uppfylls (vid årlig invägning under 500 ton). Äggen ska komma från certifierad producent. Företaget genomför stickprov av gårdstvätt av ägg enligt Svenska Äggs policy*. Företaget genomför årligen stickprov av produktionskedjan*. Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001. * Packerirådet drar upp riktlinjer för stickproven</p>	<p>Certifikat från CO</p> <p>Verifikat producent, kan kontrolleras Dokumentation från stickprov</p> <p>Dokumentation från stickprov</p> <p>Certifikat från CO</p>